

فرشاد گلزاری

زمانی که بحران در سوریه و عراق پس از حدود یک دهه فروکش کرد، بسیاری از تحلیلگران معتقد بودند که منازعات در این شکل و مقیاس دیگر حادث نخواهد شد. برخی دیگر هم اعتقاد داشتند که افغانستان به مکان درگیری جدید میان دولت‌ها تبدیل خواهد شد که حضور طالبان در کابل به صورت کلی از دلایل ایشان بود اما اخبار و تحلیل‌هایی که منتشر شد نشان از آن داشت که منطقه دیگری هم در این میان پتانسیل بحران را دارد و آن هم قاره آفریقا است. بسیاری از کارشناسان و مفسران در حوزه بین‌الملل بر این عقیده هستند که اصولاً قدرت‌های غربی به دلیل منافعی که در قاره سیاه از دیرباز تاکنون داشته‌اند، به دنبال آن هستند تا بحران را در قاره سیاه به صورتی دیگر فعال کنند. در این راستا باید متوجه بود که قاره آفریقا به دلیل عدم توسعه‌ای که طی دهه‌ها قبل به خود دیده و به علت عمیق شدن فقر، همیشه ظرفیت کشیده شدن به سمت بحران را داشته است. به عنوان مثال زمانی که بوکوحرام صدها هزاران انسان بی‌گناه را مورد حمله‌های خود قرار میداد، بسیاری از اخبار و نوشته‌ها نشان از آن داشت که یکی از دلایل گسترش گرایش به این گروه تروریستی، جولان دادن فقر در کشورهای آفریقای است اما در این میان یک مولفه دیگر هم وجود داشته و دارد که نشان می‌دهد قاره سیاه همیشه می‌تواند به محل مجادله تبدیل شود که آنچه «کودتا» است. عمده افرادی که در حوزه آفریقا قلم می‌زنند و با اینکه مسائل و تحولات این جغرافیا را مورد تحلیل قرار می‌دهند، با استناد به داده‌هایی که از سالیان قبل تا به امروز وجود دارد، به این موضوع اشاره می‌کنند که اساساً کشورهای آفریقای راباید مناطقی بدانیم که با کودتا عین شده است. به عنوان مثال در سال ۲۰۱۹ میلادی یکبار خبر آمد که عمر البشیر، رئیس جمهوری پیشین سودان طی کودتای ارتش این کشور از قدرت به زیر کشیده شده

نظامیان در «لیبرویل»، رئیس‌جمهور را حبس خانگی و پارلمان را منحل کردند؛

کودتا در گابن؛ ریزش دومین سنگر فرانسه در آفریقا

شده است. به موازات این روند مایکل استنفان بوندا، رئیس مرکز انتخابات پیش‌تر اعلام کرده بود که آلبرت اوندو اوسار، قیاب اصلی آقای بونگونیز ۳۰.۷۷ درصد آرا را کسب کرده است و در این راستا تیم رئیس جمهوری کنونی، ادعای آقای اوندو اوسامینی بر تخطف در انتخابات وارد کرده است. برخی منابع هم اعلام کرده‌اند که از شنبه گذشته،

می‌تواند در این خصوص وجود داشته باشد اما مساله این است که نظامیان گابن اعلام کرده‌اند که نتایج انتخابات اخیر این کشور را لغو کرده‌اند و مرزهای تاطلاع ثانوی بسته و دولت منحل شده است و این در حالیست که یورونیوز در اعلام کرده صدای شلیک گلوله در «لیبرویل» پایتخت گابن به گوش می‌رسد. یکی از این مقامات نظامی در بیانیه‌ای در تلویزیون اعلام کرده که «به نام مردم گابن، ما تصمیم گرفتیم با پایان دادن به حکومت کنونی، از صلح دفاع کنیم». بر همین اساس اکثر اخبار می‌گویند این کودتا پس از آن انجام شد که مرکز انتخابات گابن روز چهارشنبه اعلام کرد که علی بونگو، رئیس جمهوری کنونی این کشور با کسب ۶۴.۲۷ درصد آرا برای سومین بار پیروز انتخابات ریاست جمهوری

روسیه طراحی و اجرا شده است. حالا هم مجدداً روز گذشته (چهارشنبه) اخباری منتشر شده که گویای وقوع کودتای نظامی در کشور گابن واقع در غرب قاره آفریقا است. یورونیوز در این خصوص اعلام کرده که گروهی از مقامات ارتش نظامی گابن با مداخله چهارشنبه با حضور در تلویزیون ملی، از دست گرفتن قدرت در این کشور خبر دادند و همچنین ضمن بی‌اعتبار خواندن انتخابات عمومی اخیر گابن گفتند که نماینده همه نیروهای امنیتی و دفاعی این کشور هستند.

است و در نهایت دیدیم که تا به امروز چه اتفاقاتی در این کشور رخ داده است. جندی بیش هم خبر کودتای نظامیان علیه محمد بازوم، رئیس جمهوری پیشین نیجر منتشر شد و بسیاری از صاحب‌نظران این اقدام را یک روال عادی در آفریقا عنوان کردند ولی جندی بعد رسانه‌های غربی مدعی آن شدند که کودتا در نیجر توسط

فرانسه از وقوع کودتا در نیجر نگران و به دنبال آن است تا هرگونه که می‌تواند نظامیان حاکم بر این کشور را به نوعی مورد ضرب به قرار دهد اما گویا در مورد گابن هم چنین اتفاقی رخ داده است

سطح تنش هادر این کشور در بحبوحه هراس از ناآرامی‌ها پس از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی بالا رفته بود. همچنین عدم حضور ناظران بین‌المللی، تعلیق فعالیت برخی از رسانه‌های خارجی، قطعی اینترنت و اعمال منع آمد و شد شبانه در سراسر کشور هم بر نگرانی‌ها در مورد شفافیت انتخابات افزود. اما سوالاتی که هنوز پاسخ داده نشده این است که چرا در گابن کودتا شد؟ بسیاری معتقدند که یکی از دلایل اصلی می‌تواند عدم دموکراسی و چرخش قدرت در کشورهایی مانند گابن و به صورت کلی دولت‌های آفریقای باشد، اما با توجه به کودتاهای نظامی که در کشورهای همسایه نظیر نیجر، مالی و بوری کیناساسو رخ داده، افسران نظامی چنین مسئله‌ای را فرصت‌طلبی تلقی می‌کنند. به عبارت دیگر نظامیان حاکم بر کشورهای آفریقای از وضعیت داخلی خود سوءاستفاده می‌کنند و دست به کودتایی زینت تا قدرت را برای تأمین منافعشان قبضه کنند، اما در این میان نباید از نقش و جایگاه فرانسه هم غافل شد. فرانسه در گذشته می‌توانست در آفریقا مداخله نظامی کند اما اکنون سیاست خارجی خود را در قبال آفریقا مدرن‌سازی کرده و اکنون صرفاً با دعوت و درخواست «جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا» موسوم به «کوسواس» یا هر بلوک منطقه‌ای دیگری و یا اتحادیه آفریقا مداخله خواهد کرد. فرانسه در مورد کودتا در نیجر نگران و در پی آن است تا هرگونه که می‌تواند نظامیان حاکم بر این کشور را به نوعی مورد ضرب به قرار دهد اما گویا در مورد گابن هم چنین اتفاقی رخ داده است. رئیس جمهوری گابن با برگزاری انتخابات اخیر به دنبال تمدید حکومت ۵۶ ساله خانوادهاش بر این سرزمین بود و بدون شک بر گزاردی انتخابات و همچنین ادامه روند سیاسی جاری در گابن بدون چرخش پارسی امکانپذیر نبوده است. به همین دلیل باید گفت که وقوع کودتا در نیجر و حالا در گابن نشان از آن دارد که دومین سنگر استراتژیک الیزه در آفریقا در کمتر از دو ماه فرو ریخته و حالا باید منتظر واکنش‌ها در سطوح بالای سیاسی پاریس باشیم.

جهان نما

نخستین سفرو وزیر خارجه انگلیس به چین در ۵ سال گذشته

وزیر خارجه انگلیس با هدف بهبود روابط دو جانبه با چین که در سال‌های اخیر به سردی گراییده، به پکن سفر کرده و قرار است با مقاماتی از جمله همتای چینی خود دیدار کند. به گزارش آسوشیتدپرس، سفر جیمز کلورلی، وزیر خارجه انگلیس نخستین سفر وزیر خارجه انگلیس به چین در پنج سال گذشته است. این نشان می‌دهد که روابط دو جانبه این دو کشور افول پیدا کرده و لندن این را ناشی از نقض ادعایی آزادی شهر و ندان هنگ کنگ به عنوان یک مستعمره سابق انگلیس و مسائلی از جمله حمایت چین از روسیه در جنگ اوکراین می‌داند. کلورلی ابتدا با هان ژنگ، معاون رئیس جمهوری چین دیدار کرد که گفت این دیدار «به توسعه پایدار و قاطع روابط دو جانبه» کمک خواهد کرد. کلورلی دیروز (چهارشنبه) با وانگ یی، وزیر خارجه چین دیدار خواهد کرد که با حفظ سمت به عنوان مقام ارشد حزب کمونیست چین در امور خارجی هم فعالیت می‌کند. در روز سه‌شنبه وانگ ونبین، سخنگوی وزارت خارجه چین اعلام کرد که پکن از طرف انگلیسی می‌خواهد تا «در حفظ روحیه احترام مشترک، تبادل بیشتر، فهم متقابل مشترک و توسعه پایدار روابط پکن و لندن» همکاری کند.

وزیر خارجه انگلیس گفت که مسائلی مانند هنگ کنگ و سین کیانگ را مطرح خواهد کرد و انتظار می‌رود که به چین یادآوری کند که افزایش نفوذ در صحنه بین‌المللی، مسئولیت‌هایی را هم به دنبال خواهد داشت، از جمله کمک به پایان جنگ اوکراین و حل مناقشات ژئوپلیتیک در دریای چین جنوبی. ریشی سوناک، نخست‌وزیر انگلیس قصد دارد رابطه‌ای حساب‌شده و غیر تقابلی با پکن برقرار کند. او چین را «یک تهدید نظام‌مند» در حال رشد برای ارزش‌ها و منافع انگلیس توصیف کرده، اما تأکید کرده است که باید با این ابرقدرت آسیایی رابطه داشته باشد.

به گزارش رویترز، کلورلی در دیدار با معاون رئیس جمهوری چین با تأکید بر لزوم حفظ ارتباط رو در رو میان دو کشور برای اجتناب از سوء تفاهم، گفت که باید به چالش‌ها و تفاوت عقاید میان دو کشور رسیدگی شود؛ اختلاف‌هایی که به گفته او همه کشورها در روابط دو جانبه خود آن را تجربه می‌کنند. او پس از این دیدار در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) نوشت: تعامل با چین به این معنا نیست که ما از گفت‌وگوهای دشوار فرار می‌کنیم. هدف این است که دغدغه‌های خود را مستقیماً منتقل کنیم. برای همین است که من اینجا هستم. این سفر قرار بود در ماه ژوئیه اتفاق بیفتد، اما غیب‌شدن مرموز کین گانگ، وزیر خارجه چین باعث شد تا سفر وزیر خارجه چین به تعویق بیفتد.

انتظار می‌رود که مساله حمله احتمالی چین به تایوان و جنگ اوکراین در دستور کار این دیپلمات انگلیسی باشد. چین در جنگ اوکراین خود را بی‌طرف اعلام کرده، اما از محکوم کردن حمله روسیه به اوکراین هم سر باز زده است و غرب پکن را به حمایت از روسیه متهم می‌کند. همچنین در هفته جاری گزارش شد که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه قرار است در ماه اکتبر به پکن سفر کند. جیمز کلورلی پیش از سفر به پکن، گفت که هیچ مناقشه جهانی را نمی‌توان بدون در نظر گرفتن چین حل کرد، اما پکن هم باید به مسئولیت‌های بین‌المللی خود توجه کند.

هم‌زمان با سفر وزیر خارجه انگلیس به چین، کمیته منتخب مجلس نمایندگان انگلیس در امور خارجه بیانیه‌ای منتشر کرده و در آن از دولت خواستند تا در قبال «سرسوب فرامیزی» پکن، رویکرد «سازش صفر» اتخاذ کند. نگران‌دگان این بیانیه مدعی هستند که هم‌زمانی انتشار آن با سفر وزیر خارجه انگلیس به چین صرفاً یک تصادف است! این بیانیه همچنین از «فقدان انسجام» در رویکرد دولت انگلیس نسبت به چین انتقاد کرده و از مقامات دولت ریشی سوناک خواسته تا نسخه کامل سیاست لندن در قبال پکن را در اختیار عموم بگذارد.

وقوع کودتا در نیجر و حالا در گابن نشان از آن دارد که دومین سنگر استراتژیک الیزه در آفریقا در کمتر از دو ماه فرو ریخته و حالا باید منتظر واکنش‌ها در سطوح بالای سیاسی پاریس باشیم

خبر

وال استریت ژورنال از پیشنهاد ریاض خبر داد:

از سرگیری کمک‌های مالی به تشکیلات خودگردان فلسطین

وال استریت ژورنال از پیشنهادهای عربستان برای از سرگیری حمایت مالی از تشکیلات خودگردان فلسطین پرده برداشت؛ پیشنهاداتی که به عنوان بخشی از «تلاش‌های ریاض برای غلبه بر موانع موجود در مسیر برقراری روابط دیپلماتیک با رژیم صهیونیستی» توصیف شده‌اند. این روزنامه به نقل از مقامات سعودی نوشت، آنها تلاش می‌کنند در مقابل رسیدن به اهداف شان حمایت محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین را در ازای روابط با رژیم صهیونیستی، مشروعیت دادن بیشتر به هرگونه توافق نهایی و برداشتن هرگونه اتهامی از ریاض مبنی بر قربانی کردن تلاش‌های فلسطینی‌ها برای ایجاد یک کشور مستقل، تأمین کنند. مقامات گفتند که برای پیشبرد منافع خود، تشکیلات خودگردان فلسطین به زودی یک هیئت بلندپایه را به عربستان سعودی اعزام خواهد کرد تا در مورد آنچه عربستان می‌تواند در گفت‌وگو با تل‌آویو انجام دهد تا

خبر

مسکو اعلام کرد:

موج حملات شبانه روسیه به مواضع نظامی - اطلاعاتی اوکراین

(چهارشنبه) در بیانیه جداگانه‌ای اعلام کرد، سربازان ارتش این کشور ۹ حمله اوکراینی‌ها را در منطقه زاپوریژیا در عرض ۲۴ ساعت گذشته دفع کردند در حالی که کی‌یف در نتیجه این حملاتش بالغ بر ۸۵ سرباز خود را از دست داد. در این بیانیه نوشته شد: در جبهه زاپوریژیا ۹ حمله (توسط روسیه) دفع شد.

مسکو از انهدام چندین سایت و تاسیسات اطلاعاتی، فرماندهی و کنترل و زیرساخت ارتش اوکراین در موج حملات شبانه خود به مناطق مختلف این کشور شامل کی‌یف، اودسا و استان ژیتومیر خبر داد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، در این راستا وزارت دفاع روسیه دیروز (چهارشنبه) اعلام کرد، نیروهای مسلح این کشور شب گذشته موجی از حملات با تسلیحات دقیق را علیه چندین تاسیسات اطلاعاتی و فرماندهی و کنترل ارتش اوکراین اجرا کردند.

در بیانیه وزارت دفاع روسیه آمده است: در شب ۳۰ اوت، نیروهای مسلح روسیه مجموعه حملاتی را با تسلیحات دوربرد پرتابی از هوا و دریا که دارای دقت بالا هستند علیه پست‌های اطلاعاتی و فرماندهی و کنترل دشمن اجرا کردند. این حملات هدفشان را عملی کرده و به تمامی اهداف تعیین شده اصابت کردند. همچنین وزارت دفاع روسیه هم روز گذشته

رایزنی مشاور ارشد بایدن با مقامات لبنانی در بیروت

«کسیوس» ادعا کرده بود که آمریکائیان تلاش‌های خود برای بازگشت آرامش و جلوگیری از تشدید تنش میان اسرائیل و حزب‌الله را افزایش داده و سفر هوجشتاین در همین راستا صورت می‌گیرد.

یک هیأت بلندپایه آمریکایی، دیروز (چهارشنبه) به ریاست آموس هوجشتاین، مشاور ارشد رئیس‌جمهور آمریکا در امور انرژی و زیربنایی، وارد بیروت، پایتخت لبنان، با هدف رایزنی با مقامات مسؤول ارشد این کشور شد. سفارت ایالات متحده آمریکا در بیروت، پیشتر طی بیانیه‌ای از سفر هوجشتاین به بیروت که روز به طول خواهد انجامید، خبر داده و اعلام کرده بود که وی به منظور پیگیری توافق مرزی تاریخی صورت گرفته در اکتبر ۲۰۲۲ این سفر را آغاز خواهد کرد و در لبنان درباره مسائل مورد اهتمام مشترک و منطقه‌ای رایزنی خواهد کرد. هوجشتاین اکتبر ۲۰۲۲، نقش مهمی در مذاکرات غیرمستقیم میان لبنان و رژیم صهیونیستی برای ترسیم مرزهای دریایی ایفا کرده است. پیشتر وسایت آمریکایی

وسعت آتش‌سوزی‌های یونان بیش از شهر «نیویورک» است

«لوروس» به یونان فرستاده است. آسوشیتدپرس نیز گزارش کرد که علیرغم تلاش صدها تن نشان‌ناوگان هواپیماها، آتش‌سوزی گسترده در شمال شرقی یونان شعله‌ور شده است.

هم‌زمان با ادامه آتش‌سوزی‌های جنگلی در یونان، کشور واقع در جنوب اروپا، یک موسسه وابسته به اتحادیه اروپا اعلام کرد که وسعت آتش‌سوزی‌های اخیر در یونان منطقه‌ای بزرگتر از شهر «نیویورک» در آمریکا و بزرگترین آتش‌سوزی در تاریخ اتحادیه اروپا به حساب می‌آید. به گزارش خبرگزاری آنا تولی، «برنامه کوپرنیک» وابسته به اتحادیه اروپا اعلام کرد که مساحت کل اراضی سوخته شده ۸۰۸۰۰ کیلومتر مربع بوده که بزرگتر از شهر نیویورک است. بالاس ابروجو، سخنگوی کمیسیون اتحادیه اروپا برای کمک‌های بشردوستانه و مدیریت بحران گفت که اتحادیه اروپا ۱۱ هواپیمای آتش‌نشانی، بیش از ۴۰۰ آتش‌نشان، ۶۲ خودرو و یک بالگرد را در واکنش به آتش‌سوزی‌های جنگلی در منطقه